

„A nyelvi kontinuumnak a hatalomtól távol eső szélén, vagy inkább a sokrétűen tagolt nyelvi tér egyik szélén olyan emberek és csoportok voltak, akiknek nyelvhasználatához a hatalom nyelve nem férhetett hozzá. [...] Mindenesetre abba, ahogyan Ruttkay Kálmán a 18. századi angol irodalmat tanította, a korabeli »hatalmi diszkurzusnak« semmilyen módon nem volt lehetősége beférközni. [...] Ugyanakkor, mivel egyáltalán nem a hatalom vagy a párt nyelvének tagadásán, hanem merőben más elveken alapult, Ruttkay nyelvhasználatát »ellendiszkurzusnak« akkoriban csakis a valamiféle igazodást elváró hatalom perspektívájából lehetett minősíteni.”

Bezeczky Gábor, *Irodalomtörténet a senkiföldjén*, Kalligram, 2008, 47–48.

„Hierarchián kívül, egy jótékony csöndű bűvárharangban találkozhattunk vele a magyar anglisztika, egy megtűrt diszciplína mélyén, ahová nem ért le a hatóság ellenőrző tekintete, s ahol e nagyszerű pedagógus, kihasználva tudományága félreszorított helyzetének előnyeit, a maga elképzelései szerint nevelhette tanítványait. Egy angol vendég szerint módszere épp olyan volt, mint ahogy Oxfordban vagy Cambridge-ben tanítottak. Valóban, de a Kádár-rendszer Magyarországon, sokkal nehezebb körülmények közt, összehasonlíthatatlanul nagyobb áldozatot követelvé tőle.”

Dávidházi Péter, *To Whom It May Concern: Köszönet Ruttkay Kálmánért*, Élet és Irodalom, 2010. december 17.

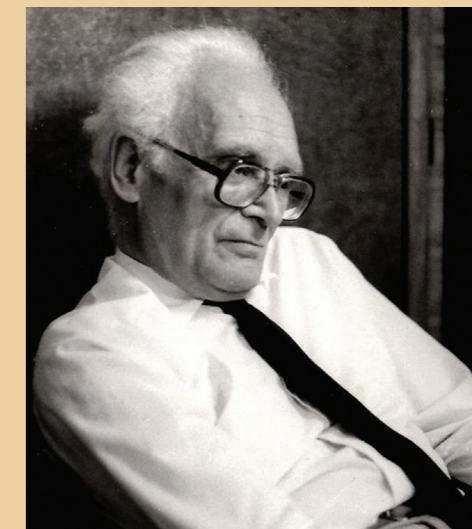
Párbeszédben Ruttkay Kálmánnal

Párbeszédben Ruttkay Kálmánnal

Egy rejtőzködő életmű újraolvasása

Szerkesztette
Dávidházi Péter
Komáromy Zsolt

reciti

Ruttkay Kálmán (1922–2010), a modern magyar anglisztika alapítóinak utolsóként eltávozott képviselője 1947-ben kezdett publikálni, majd 1963-tól 1995-ig az Eötvös Loránd Tudományegyetem, 1996-tól 2008-ig a Pázmány Péter Katolikus Egyetem nagy hatású oktatójaként tanítványok számos nemzedékét inspirálta. E kötet szerzői arra vállalkoztak, hogy az ő angol és magyar nyelvű írásait újraolvasva megvizsgálják, mit üzen ez a csöndben létrehozott, sokáig csak folyóiratokban szétszórva lappangott, 2002 óta nagyrészt összegyűjtött életmű a mai anglisztikának és a hazai irodalomtudomány egészének.

„Azt hiszem, szerencse, hogy az anglisztika Magyarországon mindig fekete bárány volt. Ezt valamiért illet mindig nem szeretni, politikailag mindig gyanús volt, mindig megbízhatatlan, tehát eleve letettek róla. Kuttyából nem lesz szalonna. Ezek az anglisták maradjanak ott meg, összezárva maguk között, ne csináljanak bajt, ezekkel nincs mit kezdeni.”

Ruttkay Kálmán, *Interjú*, 1993.